

KRŠITVE DELAVČEVH PRAVIC – Predsedstvo SFRJ, skupščina SFRJ in zvezni izvršni svet so lani prejeli 15.523 vlog in predlogov. Največ se jih nanaša na stanovanjske probleme in delovna razmerja, veliko pritožb oziroma predlogov pa je opozarjalo tudi na nepravilnosti v družbi. Kot so povedali na seji komisije za vloge in pritožbe pri zvezni skupščini, so imeli pošiljatelji v 33 odstotkih prav, kar dokazuje, kot je bilo rečeno, da marsikje ne delajo tako, kot bi morali. Zanimivo je tudi (in pomembno), da so se največkrat pritožili delavci, kar bi lahko tudi pomenilo, da marsikje njihove pravice kršijo, ne da bi se bali posledic.

★ ★ ★

IZVOZ JE ŠE PRESKROMEN – Po podatkih slovenskega zavoda za statistiko je vsa Jugoslavija februarja letos izvozila za 52,07 milijarde dinarjev blaga, kar je za 47,4 odstotka več kot smo izvozili januarja letos. Slovenija je v tem mesecu izvozila za 9,70 milijarde dinarjev ali za 53,6 odstotka več, kot mesec dni poprej. Zanimivi so seveda tudi podatki o uvozu: tako je jugoslovansko gospodarstvo februarja uvozilo za 56,96 milijarde dinarjev, kar je za 15 odstotkov več kot januarja letos. Slovenija je v tem mesecu uvozila za 10,58 milijarde dinarjev blaga ali kar za 68,2 odstotka več kot v vedno šibkem januarju. Res pa je, da primerjava februarjskih podatkov z januarjskimi ne pokaže prave slike, kajti januar je glede izvoza vedno zelo slab in zato podatki o velikem povečanju izvoza v naslednjem mesecu ne morejo imeti prave vrednosti.

★ ★ ★

ŠTEVILO UPOKOJENCEV SE VEČA – Zadnji podatki kažejo, da je v Sloveniji sedaj približno 244 tisoč upokojencev. Število upokojencev se predvsem v zadnjem obdobju nekoliko hitreje povečuje kot prej, saj sedaj odhajajo v pokoj tudi delavci, ki so se v večjem številu zaposlovali takoj po vojni. Zanimive so ob tem številke, ki kažejo, kolikšne so razlike med posameznimi vrstami pokojnin: tako dobivajo starostni upokojenci (upoštevano je zadnje 2,9-odstotno povečanje) v povprečju 12 tisoč dinarjev, invalidski nekaj več kot 9660 in družinski približno osem tisoč dinarjev. Po zadnjem povečanju pokojnin je določena tudi najvišja in najnižja pokojninska osnova ter s tem tudi pokojnina. Tako lahko znaša najvišja pokojnina 37.851 dinarjev, najmanjša možna pokojnina z varstvenim dodatkom za moškega, ki ima najmanj 15 let pokojninske dobe, pa 5.814 dinarjev.

★ ★ ★

(PRE)DRAGE POČITNICE – Vse kaže, da bodo letošnje počitnice predrage tudi za tiste Jugoslovane, ki niti ne zaslužijo slabo. Tako je mogoče namreč sklepati po podatkih, da bo morala, denimo, štiričlanska skupina za en sam dan kampiranja odšteti približno 800 dinarjev, kar seveda ne vključuje stroškov za prehrano in pijačo. Na jadranskih obalah bo v poprečju treba odšteti za penzion približno 1000 dinarjev, kar seveda ni majhen strošek. Da bo verjetno naša obala letos kar nekoliko prazna, kažejo tudi sedanje ugotovitve turističnih delavcev, saj turistično gospodarstvo ponuja Jugoslovanom kar 22 milijonov nočitev, trg pa je ta trenutek pripravljen kupiti le devet milijonov nočitev.

★ ★ ★

TEŽAVE PRI OSKRBI Z MLEKOM – Slovenske mlekarne so lani predelale 303 milijone in 790 tisoč litrov mleka, kar je nekoliko manj kot leto poprej. Od tega so v Sloveniji odkupile nekaj več kot 300 milijonov litrov mleka, odkup v zadnjih treh oziroma dveh mesecih pa kaže, da načrta kljub zvišanim odkupnim cenam mleka verjetno ne bodo izpolnili. Skrb zbujajoče je tudi to, da preskrba z maslom ni najboljša, čeprav naj bi z delnim posnemanjem maščobe z mleka (sedaj ima tisto v široki prodaji le 2,8 in ne 3,2 odstotka tolšče) dosegli, da masla na trgovskih policah ne bi zmanjkovalo. Kot ugotavljajo sedaj, pa težave pri oskrbi z maslom nastajajo tudi zaradi tega, ker na trgu ni margarine in zato maslo kljub visokim cenam (kilogram masla v četrtinkah stane nekaj več kot 335 dinarjev) hitro najde kupce.

★ ★ ★

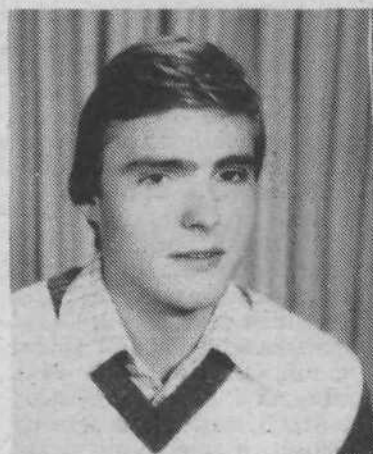
PORABA ENERGIJE JE BILA MANJŠA – Kot je ugotovil republiški IS, je Slovenija lani porabila za 8,1 odstotka manj energije, kot pa je bilo predvideno. Tako smo lani porabili za pet odstotkov manj elektrike, trdih goriv za 11,1 odstotka, tekočih za 7,8 in plinskih za 12,3 odstotka manj, medtem ko je bila poraba daljinske toplote večja za 14,7 odstotka. Sicer pa je industrija lani porabila za 9,2 odstotka manj energije, promet je zmanjšal to porabo za 3,8, v široki potrošnji pa se je poraba energije znižala za 8,8 odstotka.

Kaj lahko ponudi Ljubljana?

Predstavniki turistično-poslovne skupnosti Ljubljana so sodelovali na mednarodni turistični borzi v Sarajevu od 14. do 19. marca, na kateri so pokazali, kaj lahko Ljubljana ponudi turistom. Delovna organizacija Kompas pa je pripravila teden slovenske kuhinje. Od 19. do 24. marca pa je bil v Celovcu sejem, tako imenovani Gast. Za to mednarodno prireditev so se posebej potrudili in ponudili kup prospektov, ki vabijo goste v Ljubljano in Slovenijo. Pozornost so posvetili zlasti letošnji Kmečki ohceti. Hkrati so nastopili tudi kuharji s slovenskimi specialitetami. A.A.

Žulji izginejo, zadovoljstvo ostane

Prvega aprila praznujemo dan mladinskih delovnih akcij. Za pogovor o mladinskem prostovoljnem delu, njegovem pomenu za mladega človeka in življenju na akcijah bi težko našli boljšega sogovornika, kot je 23-letni Silvo Tratar, ki se je udeležil kar devetih akcij širom Slovenije in Jugoslavije. Silvo je tudi predsednik centra za MDA in član predsedstva OK ZSMS Ljubljana Center.

– Kdaj si bil prvič na akciji in kako si se za to odločil?

Prvič sem bil na mladinski delovni akciji leta 1976 v Slovenskih goricah. Da je na akciji lepo in zanimivo sem slišal od kolegov, tako da sem prvič odšel v brigado pravzaprav iz radovednosti. Čeprav tista prva akcija ni bila ravno najboljše, so me prevzeli medsebojni odnosi na akciji; prav ti odnosi med mladimi so bili eden od glavnih vzrokov, da sem se znova in znova vračal na akcije.

– Kje vse si vihtel kramp in lopato?

Najprej v Slovenskih goricah, nato v Nišu, v Posočju, Beli krajini, v Prištini, na Kozjanskem in v Suhi krajini, v nekaterih od teh krajev pa sem bil tudi večkrat v istem letu. Vsega skupaj sem bil na akciji devetkrat.

– V šali bi lahko rekli, da si kar nepopoljšljiv »povratnik«; kakšno je zate brigadirsko življenje in kaj vse si na akcijah pridobil, da si jim tako zvest?

Predvsem daje delo na akciji mlademu človeku samozadovoljstvo, občutek, da si pomagal ustvariti nekaj, česar ti ljudje – predvsem so to starejši krajanji v nerazvitih področjih – sami ne bi mogli ustvariti. Že ko sem bil star 15, 16 let in še nisem bil zaposlen pa

tudi moj delež ni bil kdo ve kako velik, sem bil srečen, ker sem imel občutek, da lahko nekemu s svojim delom pomagam. Ob stikih s krajani, ki znajo ceniti trud mlade generacije, te pravzame ponos in sreča, pa tudi na žulje in napore kaj hitro pozabiš. So pa na akcijah še druge stvari. To, da so akcije šola samoupravljanja, je že skoraj fraza, ki jo velikokrat slišimo. Je pa res. V šoli se naučiš teorije, kaj je to samoupravljanje, v brigadi pa vse to v nekaj tednih spoznaš v praksi, pridobiš čut za odgovornost in ne nazadnje naučiš se delati in ceniti delo.

– Ti si nad življenjem in delom v brigadi navdušen; vendar so mladi, ki se vračajo tudi razočarani pa tudi prijav je manj, kot bi si želeli. Zakaj?

Nekateri pridejo na akcijo le preživljat prosti čas na organiziran način ali iskat priznanja; ti so pogosto razočarani. Delo v brigadi ni le stremljenje za priznanjem, ampak mnogo več. Še vedno se pojavlja na nekaterih akcijah vse preveč slabosti, na primer slabo organizirana prehrana, neurejena delovišča in podobno, kar nekatere mlade tudi odbija, da se ne vračajo več.

– Ali meniš, da so mladi dovolj obveščeni o delu in življenju na akcijah? Kako potekajo priprave za letošnje akcije na OK ZSMS Ljubljana Center?

Menim, da kljub prizadevanjem naredimo premalo na tem področju predvsem v ZSMS pa tudi druge družbe

nepolitične organizacije. Veliko obljublja tudi izvršni svet, kjer so akcije, pa potem pogosto naredijo premalo. Prav te dni obiskujejo šole člani OK ZSMS. Dijakom in učencem predvajajo filme z akcij in jim poskušajo predstaviti brigadirsko življenje; vendar ni pravega uspeha. Mogoče tudi zato, ker potekajo te akcije preveč kampanjsko, ne pa kontinuirano, vse leto. Zato smo v Centru že v decembru formalno ustanovili klub brigadirjev; problem pa je ustrezen prostor, ki ga ne moremo dobiti. Kljub temu bomo organizirali 31. marca, na predvečer dneva mladinskih delovnih akcij, prireditev v Ljudski kuhinji pod Gradom. Na kulturnozabavnem večeru bo klub brigadirjev izvajal približno takšen program, kot običajno poteka na akcijah. Tako se bodo tisti, ki so že bili na akcijah, lahko spomnili številnih prijetnih večerov, mladi, ki se akcij še niso udeležili, pa bodo lahko spoznali vsaj delček brigadirskega življenja.

Druga od oblik je stalna mladinska delovna brigada, ki bo vključevala najbolj prizadevne brigadirje skozi vse leto in jih hkrati pripravljala na delo v brigadi. To naj bi bila konkretna oblika mladinskega prostovoljnega dela in usposabljanja, saj pogosto ugotavljamo, da pridejo mladi na akcije premalo pripravljeni.

– Boš šel ti še v brigado?

Vsekakor, če bo le mogoče. Pa tudi drugim mladim bi to priporočal, saj sem prepričan, da je vsak mlad človek, ki ni vsaj enkrat okusil brigadirskega življenja, za marsikaj prikrajšan, česar kasneje v življenju ne bo mogel nadomestiti. Je že res, da stakneš tu in tam kakšen žulj, ampak žulji hitro izginejo, lepi občutki in spomini pa ostanejo za vse življenje. LUČKA ŠPAT

Zamenjava osebnih izkaznic v KS Gradišče

V krajevni skupnosti Gradišče, na Rimski cesti 24, bomo začeli 20. aprila zamenjevati osebne izkaznice. Zamenjava bo potekala vsak delavnik razen ob sobotah od 12. do 19. ure.

Da bi se izognili preveliki gneči pa priporočamo, da se zgledajo na dan poziva v krajevni skupnosti Gradišče, Rimski c. 24. med 12. in 13. uro tisti občani, ki delajo v popoldanski izmeni, med 13. in 16. uro upokojenci in učenci ter kasneje drugi občani.

Večina davkov izterjanih

V občini Center je odmera davkov in prispevkov zavzancev za leto 1982 znašala 353.234.000 dinarjev. Uprava za družbene prihodke je do 31. decembra izterjala 327.331.000 dinarjev ali 93 odstotkov celotne vsote. Dolg zavezancev je znašal takrat 25.903.000. Za primerjavo naj omenimo še podatek, da je izterjava ob koncu predlanskega leta znašala 88 odstotkov od odmere. (AV)

Dvasetčlanski kolektiv radia Glas Ljubljane je trenutno na dveh lokacijah. Na Gregorčičevi 5 je v treh tesnih sobah studio, tehnika in glasbena redakcija, na Kopitarjevi 2 pa v prostorih, ki jih je imel prej INDOK, uprava, uredništvo in ekonomska propaganda. Delavci RGL, kakor se radio priljubljeno imenuje, bodo letos napeli vse moči, da bi si zagotovili skupne prostore. Na sliki: V delu podstrešnih sob tiskarne Ljudske pravice ima nekaj delovnih prostorov RGL. (Foto: S. J.)